

MATERIAŁ WARSZTATOWY: „JAKIMI JESTEŚMY FILMOWCAMI”

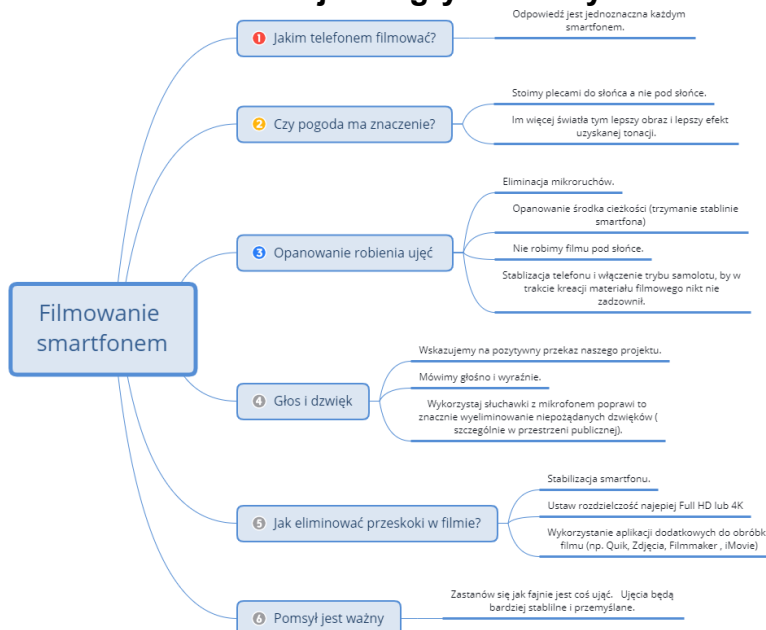
Ekspert merytoryczny: dr inż. Martin Daliga
20.04.2021

1

Agenda warsztatów w dniu 20.04.2021

- Blok IV. Omówienie materiałów filmowych i poszukiwanie inspiracji do doskonalenia przekazu informacyjno-promocyjnego.
- Blok VI. Dodatkowe informacje o ustawieniach smartfonu i alternatywnych aplikacjach produkcji filmowych.
- Blok V. Przegląd zdobytych doświadczeń i wskazówki w zakresie publikowania materiałów wideo oraz zbierania materiałów o osiągniętych rezultatach projektu. Oficjalne zakończenie warsztatu szkoleniowego.

Kamera w telefonie – jak nagrywać filmy smartfonem?

3

12 cennych wskazówek jak poprawić nasz materiał filmowy

1. Naucz myśleć się ujęciami.

- Kiedy oglądasz film, widzisz tylko to, co widzi kamera. Jeśli kamera za długo patrzy na jedną rzecz lub nie jest skierowana na to, co akurat chciałbyś zobaczyć, to bardzo szybko zaczynasz się nudzić.
- **Za każdym razem, kiedy kierujesz gdzieś obiektyw, zadaj sobie kilka pytań:**
 - Kogo właściwie chcesz uchwycić w kadrze?
 - Co ta osoba lub obiekt filmowany robi?
 - Czy to w ogóle ciekawe?
- Jeśli nie, przerwij i zobacz, co innego możesz nagrać. Nie trzymaj stale włączonej kamery. Nawet jeśli zamierzasz przeprowadzić montaż tego nagrania, ciągłe filmowanie jest złym nawykiem, przez który traci się później czas, gdy trzeba przejrzeć masę niepotrzebnego materiału i wyciąć te elementy, które są niepotrzebne.

12 cennych wskazówek jak poprawić nasz materiał filmowy

2. Jeśli nie widzisz blisko obiektów z ich detalami, to stoisz najwyraźniej za daleko.

Ujęcia panoramiczne powinny trwać co najwyżej 2 sekundy. Filmy, które tworzymy zazwyczaj opowiadają o ludziach i ich historiach związanych z danym projektem stąd niech główny przekaz będzie skierowany właśnie na nich (blisko, wyraźnie i z wysoką rozdzielczością ustawień smartfona).

12 cennych wskazówek jak poprawić nasz materiał filmowy

3. Ujęcie powinno trwać maksymalnie 10 sekund.

Wystarczy obejrzeć parę filmów na YouTube, filmów kinowych lub kilka odcinków serialu, żeby zauważyć, że ujęcia rzadko kiedy trwają dłużej niż 10 sekund, chyba że jest to świadoma decyzja artystyczna. Większość ujęć trwa zresztą dużo krócej. Takie krótkie ujęcia są integralnym elementem współczesnego języka filmu. Krótkie ujęcia sprawiają, że film jest bardziej wyrazisty.

- Przykład: następnym razem, gdy będziesz nagrywał mecz swojego syna, zamiast ciągle kręcić materiał filmowy, spróbuj zrobić to tak: **ujęcie z rodzicami oglądającymi mecz — CIĘCIE**; **zawodnicy wybiegający na boisko — CIĘCIE**; **widok Twojego syna i sędziego wyrzucającego piłkę — CIĘCIE**; **zagranie syna — CIĘCIE**.

12 cennych wskazówek jak poprawić nasz materiał filmowy

4. Unikaj zoomowania smartfonem.

Zoom cyfrowy w smartfonie nie przybliża obrazu, tylko sprawia, że kamera sztucznie powiększa zarejestrowany już obraz, tym samym obniżając jego jakość. Im bardziej obraz jest powiększony, tym niższą ma jakość. Przybliż się do obiektu, zrób kilka ujęć i wybierz najlepszy kadr.

12 cennych wskazówek jak poprawić nasz materiał filmowy

5. Stój w miejscu, nie wierć się i nie przybliżaj obrazu w trakcie ujęcia.

- Potraktuj swojego smartfona jak aparat fotograficzny. Skieruj obiektyw tam, gdzie chcesz, zdejmij palec z przycisku do zoomowania, spójrz na ekran, aby upewnić się, czy dobrze wykadrowałeś ujęcie i następnie włącz nagrywanie.
- Wyłącz je po nagraniu odpowiedniego materiału i powtórz powyższe czynności. Chodzi o wypracowanie rytmu: przejście, wybór kadru, nagranie, stop — przejście, wybór kadru, nagranie, stop.
- W wyniku tego uzyskasz serię dobrze wykadrowanych ujęć, w których uwagę przykuwa ruch obiektu lub osoby, a nie obiektywu.

12 cennych wskazówek jak poprawić nasz materiał filmowy

6. Filmuj tyłem do światła.

Współczesne kamery w telefonach po profesjonalne kamery HD lub 4K, automatycznie dostosowują się do światła. Jeśli otoczenie jest zbyt jasno oświetlone, kamera przysmyka przysłonę, żeby mniej światła docierało do matrycy.

Kamera może się jednak pomylić, gdy ma do czynienia z różnymi poziomami oświetlenia w obrębie jednego ujęcia. Ma ona tylko jeden obiektyw, więc jeśli będzie musiała przymknąć przysłonę, to obiekty, które i tak już były w danym kadrze przyciemnione, staną się zupełnie niewidoczne. Większość kamer dopasowuje ekspozycję w odniesieniu do największego, najjaśniejszego obszaru kadru. Wyobraź sobie, że popołudniu przy oknie będzie stał Kierownik Projektu z którym chcesz przeprowadzić wywiad niestety kamera uchwyci światło i to co się dzieje za oknem, a „Twój obiekt” będzie ciemny.

Jeśli nagrywasz w plenerze i widzisz, że filmowane osoby muszą mrużyć oczy, zmień pozycję tak, by światło padało na nie pod kątem, a nie od frontu.

12 cennych wskazówek jak poprawić nasz materiał filmowy

7. Wyłącz efekty cyfrowe kamery w trakcie nagrywania.

Nigdy nie powinieneś korzystać z jakichkolwiek efektów cyfrowych podczas nagrywania. Jeśli nagrasz czysty i schludny materiał, to będziesz mógł go „wzbogacić” o efekty w rodzaju posteryzacji za pomocą któregoś z licznych programów do montażu filmowego lub wbudowanych opcji w telefonie do edycji materiału (np. wykorzystując filtry). Nie usuniesz jednak posteryzacji z filmu, który nagrałeś, mając włączony ten efekt. Cierpliwość w tym wypadku jest cnotą dla filmowca.

12 cennych wskazówek jak poprawić nasz materiał filmowy

8. Skoncentruj się na tym, co naprawdę Cię interesuje.

- Żeby film był lepszy, wystarczy przyjąć jakąś nadrzędną zasadę organizującą całość, którą w danym momencie dostrzegasz - zasada ta może być zupełnie dowolna. Wyobraź sobie, że kamerzysta zainteresował się którymś z muzyków podczas koncertu współfinansowanego ze środków UE i starał się uchwycić wszystko, co było z nim związane: widoczną na twarzy koncentrację, ruchy ramion, a także to, co wyświetlało się na ekranie jego smartfonu.
- **Znajdź coś, na czym możesz się skoncentrować. Może to być wybrana osoba lub jakiś aspekt tego, co się dzieje. Tyle wystarczy, by film od razu stał się lepszy.**

12 cennych wskazówek jak poprawić nasz materiał filmowy

9. Nie nadużywaj napisów tytułowych.

- Jeżeli nie znasz się za dobrze na projektowaniu graficznym nie twórz nadmiernych napisów tytułowych (o ile nie jest to absolutnie konieczne).
- Jeśli już musisz wstawić jakiś napis, niech będzie zwięzły i prosty. Użyj estetycznego, neutralnego kroju pisma np. Helvetiki lub Calibri.
- Napis powinien być jak najmniejszy, ale na tyle duży, by dało się go z łatwością przeczytać.
- Umieść go w dolnej lub górnej części ekranu. Stosuj zasadę - **umieszczaj białe napisy na ciemnych tłach, a czarne na jasnych tłach.**

12 cennych wskazówek jak poprawić nasz materiał filmowy

10. Krótki film to dobry film.

- W produkcji filmów jak najbardziej należy kierować się następującym zaleceniem: „Narób im smaku, żeby potrzebowali więcej”. Wszystko, co warto wyrazić w filmie, warto wyrazić zwięźle.
- Reklama w telewizji opowiada całą historię, bawi widza i zachęca go do nabycia produktu w 30 sekund, można tą zasadę śmiało wykorzystać w Naszych filmach promocyjnych.

12 cennych wskazówek jak poprawić nasz materiał filmowy

11. Używaj mikrofonu zewnętrznego.

- Większość kamer w smartfonach samodzielnie dostosowuje poziomy głośności. Oznacza to, że wzmacniają one wszystkie dźwięki do określonego, słyszalnego dla ludzkiego ucha poziomu.
- **Efekt ubocznym niestety jest wzmocnienie również dźwięków tła: gwaru i odgłosów ruchu drogowego.**
- Jeżeli docierający do mikrofonu dźwięk jest zbyt słaby, kamera wzmacnia szum tła. Jeśli nagrywasz wywiad i rozmówca znajduje się za daleko, kamera wzmocni każdy dźwięk, tworząc efekt pogłosu.

12 cennych wskazówek jak poprawić nasz materiał filmowy

12 Myśl jak reżyser, który ma być zadowolony z efektów swojej pracy.

- Ludzie zazwyczaj w ogóle nie myślą o tym, co właściwie robią podczas nagrywania, wystarczy poświęcić temu odrobinę uwagi, aby znacząco podnieść jakość swojego filmu.
- **Każdy film wymaga jasno zdefiniowanego konceptu. Zastanów się czy jest zamysł a co oznacza dla Ciebie rezultat.**
- Zamysł jest tym, co chcesz osiągnąć przez nakręcenie filmu. Rezultat jest tym, co następuje po zakończeniu pracy nad filmem i nad czym nie masz większej kontroli.

Przykład: „Chcę zwrócić uwagę na nową ekspozycję w muzeum” — to zamysł. „Chcę, żeby beneficjenci projektu częściej odwiedzali muzeum” — to rezultat.

Zamysł pomoże Ci przejść przez jakiś proces. Rezultat w niczym Ci nie pomoże, ponieważ jest czymś, co nie nastąpi, dopóki nie nakręcisz filmu.

© KMDC

15

Refleksja związana z tworzeniem materiałów filmowych

Ćwiczenie:

- Wybierz w miarę losowo 4 filmy ze strony YouTube (czas ich trwania nie powinien być dłuższy niż 3 minuty).
- Odtwórz pierwszy film. Wyłącz go, kiedy tylko poczujesz, że wolałbyś obejrzeć coś innego. Ile minęło sekund (spójrz na zegar w pasku odtwarzania na dole)? W którym momencie się znudziłeś?
- Dlaczego? Co sprawiło, że chciałeś wyłączyć film, a co sprawiło, że jednak obejrzałeś jakiś fragment?
- Jeśli obejrzałeś cały film, to dlaczego? Co Cię zainteresowało?
- Sprawdź, czy istnieje tutaj jakiś schemat.

Zastanów się nad tym, co te filmy dają Ci (lub czego Ci nie dają) w zamian za czas poświęcony na ich oglądanie. Dzięki temu zaczniesz świadomie myśleć o tym, co sprawia, że film jest źródłem inspiracji.

© KMDC

16

Refleksja związana z tworzeniem materiałów filmowych

Nagrywanie na gorąco

Jeśli kręcisz film na przykład z wystąpienia na konferencji, wydarzenia organizowanego w ramach danego projektu, to pewnie nie masz czasu ani możliwości, aby wyjąć laptopa i spisać listę pomysłów. Samą metodę burzy mózgów możesz jednak wykorzystać pomimo takich utrudnień. Gdy trzymasz już smartfona w dłoni i chcesz coś nagrać, postępuj zgodnie z poniższymi wytycznymi.

- Przygotowanie „listy”. Wyrób w sobie nawyk podważania zasadności swoich działań i zadawania pytań stosownie do tego, co w danej chwili robisz.
- Zamiast stać tak, jak stoisz, i nagrywać tak, jak to zwykle robisz, może mógłbyś zrobić coś inaczej? A gdybyś tak podszedł bardziej z przodu? Albo jakbyś stanął tuż obok?
- Wybór pomysłów. Rób wszystko to, co uznasz za ciekawe.

W post produkcji będziesz miał szansę jeszcze popracować nad materiałem docelowym przed publikacją materiału np. w serwisie YouTube lub stronie www.

© KMDC

17

PL-BY-UA
2014-2020

Funded by
the European Union

Program Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020

PODSUMOWANIE

19